

ДО
Г-ЖА ДАНИЕЛА ПЕЕВА –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АСОЦИАЦИЯТА
НА ДИРЕКТОРИТЕ ЗА ВРЪЗКИ С
ИНВЕСТИТОРИТЕ В БЪЛГАРИЯ

На Ваш изх. № 059/16.03.2022 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕЕВА,

С Ваше писмо с от 16.03.2022 г. е отправено запитване към Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО) относно прилагането на указанията за изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ) на годишните финансови отчети на публичните дружества и по-конкретно по отношение датите на двата формата на отчетите.

След като се запознахме със съдържанието на запитването, действащото законодателство и с оглед горепосочените указания, нашето становище по отправените въпроси е следното:

Съгласно чл. 245 от ТЗ Съветът на директорите, съответно Управителният съвет носи отговорност за изготвянето и приемането на годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността на дружеството за съответната финансова година и ги представя на избраните от Общото събрание регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит по реда на ЗНФО. Допълнително, съгласно изискванията на МСС 10 пара 17-18 дружеството трябва да оповести датата, на която финансовите отчети са утвърдени за издаване и предоставяне на трети лица, кой орган е извършил това утвърждаване и кой е подписал финансовия отчет от името на този орган. Причината за това изискване за оповестяване е, че до тази дата ръководството носи отговорност за адекватно отчитане и респ. оповестяване на всички значими събития след датата на баланса в годишния финансов отчет. Посочването на датата е ясен индикатор за трети лица за крайната дата на оповестяване.

На база пояснителните примери в самия МСС 10, в българската практика се е наложило разбирането, че утвърждаването на годишните финансови отчети за издаване (към трети лица) да се случва на заседание на управителните органи – съвет на директорите (при едностепенна структура) или управителен съвет (при двустепенна структура). На специално заседание на членовете на тези управителни органи се представя финансовия отчет и доклада за дейността, които документи се приемат и одобряват за издаване. Датата на протокола на точно това заседание се третира като „дата на утвърждаването/одобрение за издаване“ по смисъла на МСС10. Тя се вписва на лицевата страна на отчета, заедно с имената на представляващите дружеството, които подписват от името на съответния орган, приел финансовия отчет, заедно със съставителя на отчета. Чрез подписите тази важна от отчетна гледна точка дата се формализира, т.е. датата на подписите се приема, че е същата дата.

Съгласно *Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС) на професионалната организация на регистрираните одитори в България („Указанията“)* след финалната проверка на проекта на годишния финансов отчет в двата формата (традиционен формат и ЕЕЕФ формат), вкл. след уточняването и

отразяването на необходимите корекции, и преди издаване на одиторския доклад върху годишния финансов отчет одиторът следва да получи:

1) Хартин документ или файл в pdf формат, съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет, както и друга информация, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 4, за индивидуални отчети или съответно изискваните съгласно чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети. Подписите върху хартиения документ или в pdf файла следва да са положени, съгласно изискванията на Закона за счетоводството, Закона за независимия финансов одит и ЗППЦК.

2) Файл, изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ (за индивидуалните отчети с разширение .xhtml или с разширение .zip, а за консолидираните отчети – с разширение .zip), съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет и др. съгласно чл. 100н, ал. 4, за индивидуални или чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети.

Тези два файла са израз на един и същи годишен финансов отчет, изготвен в два формата. Затова е важно да се отбележи, че трябва да е налице пълно съответствие между четимата от човека част на двата формата (хартиен документ/файл 1 и файл 2) на годишния финансов отчет. Проверката дали е налице съответствие между четимата от човека част на двата формата касае както финансовата, така и текстовата информация в двата формата. Също така одиторът следва да се увери, че двата файла отговарят на одобрения за издаване годишен финансов отчет на заседанието на отговорния управителен орган. Относно подписите на ръководството в двата файла процедурата би следвало съгласно указанията да бъде:

А) Подписите върху хартиения документ или в pdf файла следва да са положени, съгласно изискванията на Закона за счетоводството, Закона за независимия финансов одит и ЗППЦК.

Б) Както е посочено в Указанията, файлът, изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, **е препоръчително да съдържа визуализация на подписите** на съставителя на отчета и представляващите върху четирите или петте елемента на отчета и на съответните места в декларациите и докладите, **но това не е задължително условие (например при техническо затруднение)**. Сама по себе си визуализацията на подписите не променя информацията, съдържаща се в одобрения за издаване годишен финансов отчет.

Във файла, който се изпраща към Комисията за финансов надзор, следва да има визуализация на всички подписи или текстово описание на подписите, които са положени.

Както е посочено по-горе, за потребителите на финансовите отчети е важно да знаят кога те са били легитимно утвърдени/одобри за издаване, т.е. датата на тяхното приемане от съответния управителен орган. Затова е подвеждащо и неуместно подписването и визуализирането на една дата и изписването на различна дата на одобрение за издаване, тъй като това създава неяснота коя е реалната дата, до която са отразени последващите събития. Това на практика означава, че изписаната дата на одобрение за издаване и датата на електронните подписи върху годишните финансови отчети за 2021 г. в двата формата трябва да съвпадат, вкл. и с датата на заседанието на управителния орган, т.е. двата формата трябва да са едновременно готови за приемане и респ. подписване. Не е приемливо традиционният формат да бъде подписан и одобрен на една по-ранна дата, а ЕЕЕФ форматът – на друга, по-късна. Традиционният и XHTML формата са два формата на един и същи отчет и одобряване на различни дати би означавало, че последващите събития, отразени в тях са различни, което не е допустимо. В Регламента за ЕЕЕФ е посочено, че емитентите изготвят и оповестяват годишните си финансови отчети във формата на разширяемия език за маркиране на хипертекст (XHTML). Технически няма разумно основание съответният управителен орган да одобри за издаване и да подпише отчета в XHTML преди той да съществува.

Обръщаме внимание на следното: Постигането на гореописаните изисквания предполагат да се предвиди и планира внимателно стройна организация и координиране

на работата по изготвяне на двата формата, тяхната проверка и потвърждаване от страна на одитора на ниво финален проект, съответно тяхното представяне за одобрение за издаване от страна на управляващия орган и подписването им от ръководството в същия ден на приемането им. Следователно, отчетът следва да се подпише в двата формата на една и съща дата, независимо дали в xHTML файла се визуализират подписите на представляващите, така както се визуализират в традиционния формат или не.

Одиторът издава своя одиторски доклад след като годишният отчет, заедно с доклада за дейността и другите съпътстващи документи, е бил утвърден/одобрен за издаване от Съвета на директорите респ. Управителния съвет, т.е. след като получи подписани традиционен и ЕЕЕФ формат от представляващите дружеството с оповестена дата на одобрение съгласно изискванията на МСС 10. Неговият доклад може да носи датата на финансовия отчет или по-късна дата, като неговият електронен подпис трябва да носи дата еднаква на изписаната в доклада дата.

Оставаме на разположение за допълнителна информация и съдействие при необходимост.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КПНРО:

ПРОФ. ОГНЯН СИМЕОНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИДЕС:

БОЙКО КОСТОВ